



ARQUEOLÍTIC
Estudi i difusió de patrimoni

MALETA DIDÀCTICA NEOLÍTIC



ARQUEOLÍTIC. C/Sant Martíria, 56. 17820 BANYOLES 972 576499,arqueolitic@arqueolitic.com.
www.arqueolitic.com

9(12.32) ARQ

Índex

1- UNA BREU INTRODUCCIÓ A LA MALETA.

2-INTERPRETACIÓ DE L'EVOLUCIÓ DE LES EINES

3-IDENTIFICACIÓ DELS OBJECTES

4-VOCABULARI

5-BIBLIOGRAFIA

6-INTERNET

7-PROPOSTES DE TREBALL ORIENTATIVES PER AL PROFESSORAT



1- UNA BREU INTRODUCCIÓ A LA MALETA.

Aquesta maleta reuneix un conjunt de reproduccions de materials arqueològics realitzats sobre pedra, banya, fusta i altres materials. L'objectiu d'aquest material és observar una sèrie de canvis en l'instrumental dels pobles primitius que ens il·lustrin la seva evolució tècnica, econòmica i social.

L'augment de la complexitat tècnica en la fabricació de les eines utilitzades en les tasques habituals dels humans primitius permet comprendre l'estat d'evolució mental en el que es troben i el grau de control del medi que els envolta.

El material que aquí presentem ofereix la possibilitat d'apropar, d'una forma directa, unes reproduccions d'objectes quotidians utilitzats pels homes i les dones prehistòriques.

Les eines prehistòriques es podran agafar i tocar per tal d'observar-ne el procés de fabricació i experimentar la seva eficàcia per les funcions a les que estaven destinades.

El coneixement tècnic de la fabricació d'estris evoluciona paral·lelament amb l'evolució humana, trobant-se estris i objectes més complexes a l'hora que ens anem apropant al present. En un principi els canvis es produeixen d'una forma molt lenta, accelerant-se i multiplicant-se quan més s'apropen als nostres dies.

Malauradament en els jaciments arqueològics no es conserven per igual totes les matèries, fet que determinarà que normalment es perdin bona part de les restes del passat. Aquesta és la raó per la qual, excepte en casos excepcionals, els arqueòlegs no podem recuperar elements de fustes o teixits.

Malgrat això hem volgut reproduir alguns objectes realitzats sobre altre tipus de matèria com la fusta, per tal de reflectir diferents matèries que els humans han transformat i utilitzat durant la prehistòria per desenvolupar les seves activitats.

2-INTERPRETACIÓ DE L'EVOLUCIÓ DE LES EINES

Els primers signes de transformació de la matèria, per tal de crear un estri destinat a una funció determinada, els trobem en els rierencs tallats de Koobi Fora, al nord de Kenya, prop del llac Turkana. Són, còdols que han rebut pocs cops per tal de configurar una aresta tallant més o menys sinuosa (xopers, xoping-tools..). Paral·lelament, durant el procés de fabricació, s'han obtingut uns fragments (ascles) que també es podien utilitzar com a precises eines de tall. Generalment es coincideix a atribuir aquestes primeres eines a l'*Homo habilis*, fa més de 2.000.000 d'anys.

El desenvolupament de la talla d'estris sobre rierencs va comportar lentament una millora de la tècnica i per tant una millora del producte final, obtenint així arestes cada vegada més llargues i eines que tendien a ser simètriques. A partir de llavors van començar a aparèixer els bifaços, anomenats també destrals de mà. Són estris aconseguits a partir de la talla de les dues cares d'un bloc de pedra, en direcció centrípeta a tot el llarg del seu contorn. Ocasionalment es podia deixar sense tallar part del bloc per crear o respectar una zona còmoda per on poder-la agafar.

Els bifaços, associats amb *Homo ergaster*, *Homo erectus*, *Homo heidelbergensis* i *Homo neanderthalensis*, són les eines típiques del paleolític inferior. En les nostres contrades tenim abundants testimonis de la presència d'algunes d'aquestes espècies humanes en jaciments com El Cau del Duc (Torroella de Montgrí), El Puig d'en Roca (Girona) i abundants jaciments a l'aire lliure a molts indrets de Catalunya. No hem d'oblidar que la

fabricació d'aquests estris comportava també un gran nombre de fragments potencialment utilitzables, ja fos en la seva forma bruta original com configurant les seves vores (retocant) per millorar la seva funció final.

Fins aquests moments les eines tenen alguna cosa en comú, i és que la seva obtenció es produeix treballant un bloc inicial i produint un sol producte final. Més endavant, fa uns 350.000 anys, en lloc d'aprofitar bàsicament la peça final, es tendirà a treballar el bloc amb l'únic objectiu d'obtenir múltiples fragments dissenyats amb antelació en la ment del tallador/a. Aquest fet reflecteix un gran canvi tècnic i humà, ja que deixa clar que la ment humana posseeix la capacitat de predeterminar el resultat final d'un procés tècnic complex. Es considera que el control d'aquesta tècnica la porta a terme *Homo neandertalensis*.

La fabricació de fragments predissenyats va permetre produir suports que després es prepararien mitjançant el retoc i que donarien lloc a diferents estris per a les més variades activitats, com ara les rascadores (per tallar), (veure peces núm. 5, 6 i 7) denticulats i osques per afuar i raspar.

El perfeccionament de les tècniques de fracturació de les roques va permetre la predeterminació de fragments (esclats) cada cop més allargats, prims i estandarditzats i, amb això, una major quantitat de productes utilitzables per a cada bloc de matèria treballada.

Sembla clar que la tendència general en l'evolució de la fabricació de les eines sobre pedra i sobre altres matèries com l'os, era la d'utilitzar cada vegada menys matèria per aconseguir cada vegada més eines, amb més tall i més funcionals.

Així, mentre que en les primeres eines s'utilitzava molta matèria per crear una única i curta aresta com la d'un xopper (unifacial), la producció d'esclats allargats va permetre obtenir molt més tall útil a partir de molta menys matèria.

Aquesta tendència portarà al microlitisme (veure peces núm. 12 i 13) (eines de pedra de mida molt petita) en el que eines cada cop més petites es convertien en els elements actius de complexes estris compostos amb mànec de fusta o os. Aquest fet es pot contrastar amb molta claredat en l'epipaleolític i en el neolític, on apareixen gran quantitat d'elements lítics de petita mida, com microperforadors, geomètrics (veure peces núm. 12 i 13) i elements de falç (veure peça núm. 4) que podien estar muntats en mànecs de fusta o altres materials que, malauradament, no s'han conservat.

L'última gran innovació en les eines de pedra es produeix durant el neolític, amb l'aparició de la pedra polida. Aquesta nova tècnica és el reflex d'unes necessitats molt concretes, com és el treball de la terra (agricultura) i l'explotació del bosc (grans tals d'arbres) (veure peça núm. 11).

Per altra banda l'inici del neolític testimonia una de les innovacions tecnològiques més importants de la prehistòria: la fabricació de recipients de ceràmica. És en el moment de la història de la humanitat que s'obté una matèria nova a partir de la barreja de diferents components (argila, aigua i desgreixant). La ceràmica va permetre millorar l'emmagatzematge, el transport i la cuina... (veure peces núm. 1 i 2)

L'aparició de la metal·lúrgia correspon a l'última gran innovació de la prehistòria abans de l'aparició de l'escriptura. L'obtenció del metall mitjançant la transformació de diferents minerals (malaquita, coure nadiu, calcopirita, pirita...) i el seu posterior aliatge amb altres minerals (estany, zinc...) va permetre l'obtenció d'un instrumental de gran resistència que va millorar el treball agrícola i en conseqüència la productivitat (veure peces núm. 14 i 15).

El desenvolupament de la metal·lúrgia arraconarà la producció d'instrumental lític tallat que durant el neolític s'havia estès en gran mesura.

A partir del 2.000 A.C comencen a desaparèixer els centres de producció de làmines de sílex de gra mida i que circulàvem per tota Europa (veure peces núm. 5, 6 i 7).

Durant el neolític es documenten àmplies xarxes d'intercanvi de matèries i d'objectes acabats que circulen per tota Europa. Aquest el cas de l'obsidiana que prové de Sardenya o la variscita de Gavà (veure peces núm. 8 i 16)

3-IDENTIFICACIÓ DELS OBJECTES



Peça núm.1: VAS CERÀMIC NEOLÍTIC ANTIC INCÍS (Cueva de los Murciélagos, Córdoba)

Cronologia: Neolític ple (4300 - 3900 A.C)

Descripció: Olla realitzada a mà amb nanses i decoració incisa geomètrica.

Peça núm.2: VAS CERÀMIC CAMPANIFORME

Cronologia: Calcolític (3.000 A.C)

Descripció: Vas campaniforme realitzat a mà amb decoració incisa en bandes.

Peça núm. 3. GANIVET.

Cronologia: Neolític (5.000/2.000 A.C.).

Descripció: La part activa està composta per una làmina en sílex , fixada a la fusta amb una cola natural aconseguida mitjançant la barreja de cera d'abella natural i resina de pi. Aquests tipus d'eines són corrents en el neolític mitjà i final del centre d'Europa. Eren utilitzades per segar, de manera similar a una falç.

Peça núm. 4. FALÇ NEOLÍTICA.

Cronologia: Neolític (5.000/2.000 A.C.).

Descripció: La part activa de l'estri està formada per tres làmines de sílex fixades en un mànec de fusta. La làmina ha estat fixada en un solc mitjançant una barreja de resina de pi i cera d'abella natural.

Peça núm. 5. LÀMINA DE SÍLEX APUNTADA

Cronologia: Neolític final/Calcolític (4.000/2.500 A.C.). Aquestes làmines de mida gran es comencen a fabricar al finals del neolític i fins l'extensió de l'ús del metall.

Descripció: Estri fet sobre una làmina de sílex. La seva funció està relacionada amb treballs d'escorxament i de sega (falç). Aquest tipus d'estris atesa la seva mida no s'emmanegava i es prenien directament.

Peça núm. 6. LÀMINA DE SÍLEX DENTICULADA

Cronologia: Neolític final/Calcolític (4.000/2.500 A.C.). Aquestes làmines de mida gran es comencen a fabricar al finals del neolític i fins l'extensió de l'ús del metall.

Descripció: Estri fet sobre una làmina de sílex. El seu tall denticulat permet esquinçar, serrar petits objectes i tallar. Aquest tipus d'estris atesa la seva mida no s'emmanegava i es prenia directament.

Peça núm. 7. RASPADOR/GRATADOR SOBRE LÀMINA DE SÍLEX

Cronologia: Neolític final/Calcolític (4.000/2.500 A.C.). Aquestes làmines de mida gran es comencen a fabricar al finals del neolític i fins l'extensió de l'ús del metall.

Descripció: Estri fet sobre una làmina de sílex. La part distal està retocada a modus de gratador/raspador. La funció de la part distal està relacionada amb treballs d'adobament de pells i les seves vores laterals en feines d'escorxament i de sega (falç).

Peça núm. 8. LÀMINA D'OBSIDIANA

Cronologia: Neolític mitjà/(4.000/3.500 A.C.). Al Catalunya durant el neolític mitjà arriben objectes d'obsidiana provinents de Sardenya. Apareixen com elements d'aixovars en els enterraments.

Descripció: Ganivet d'obsidiana. Les seves vores són extremadament agudes i molt tallants. La funció de la part distal està relacionada en feines d'escorxament i de sega (falç).

Peça núm. 9. PUNTA DE FLETXA EN SÍLEX.

Cronologia: Neolític/Calcolític (5.000/2.000 A.C.).

Descripció: Estri fet sobre una ascla de sílex. El mateix nom ens parla de la seva funció com a part distal d'un projectil (fletxa).

Peça núm. 10. PUNXÓ D'OS

Cronologia: Neolític/Calcolític (5.000/2.000 A.C.).

Descripció: Estri fet sobre un os de pota de de xai (metàpode). Està fabricat bàsicament amb abrasió sobre una pedra sorrenca. La seva funció està relacionat amb treballs de perforació de matèries toves (pell, teixit...).

Peça núm. 11. DESTRAL POLIDA.

Cronologia: Neolític (5.500/2.000 A.C.).

Descripció: És la part activa de l'estri d'una destral. Està fabricada a partir del poliment d'una roca dura (corniana) sobre una altra roca de gra gruixut (sorrenca). Durant el procés de fabricació es pot afegir aigua per lubricar i millorar l'abrasió. Era utilitzada en els treballs forestals com a destral i en els agrícoles com a aixada.

Peça núm. 12. PUNTA GEOMÈTRICA DE SILEX TRAPEZOÏDAL.

Cronologia: Neolític/Calcolític (5.000/2.000 A.C.).

Descripció: Estri fet sobre un fragment d'una làmina de sílex. És la part activa d'una fletxa.

Peça núm. 13. PUNTA GEOMÈTRICA DE SILEX TRIANGULAR.

Cronologia: Neolític/Calcolític (5.000/2.500 A.C.).

Descripció: Estri fet sobre un fragment d'una làmina de sílex. És la part activa d'una fletxa.

Peça núm. 15. PUNTA DE FLETXA DE COURE

Cronologia: Calcolític/Edat del Bronze antic/mitjà (2500/1.500 A.C.).

Descripció: Punta de fletxa realitzada en coure. Generalment a aquest tipus de fletxa se'ls anomena de "palmela".

Peça núm. 15. DESTRAL EN BRONZE.

Cronologia: Edat del Bronze (2.000/700 A.C.).

Descripció: Part activa d'una destral, aconseguida mitjançant la fosa i l'aliatge de coure i estany.

Peça núm. 16. COLLARET DE DENES DE VARISCITA I DE PETXINA

Cronologia: NEOLÍTIC MITÀ (4.000/73.500 A.C.).

Descripció: Collaret realitzat amb denes de variscita i petxina (escopinya, *cardium edule*). La variscita és un mineral que va ser explotat de forma molt intensa durant el neolític mitjà. Les mines prehistòriques més importants d'Europa es localitzen a Gavà. Des d'aquest punt s'exportaven a lloc molt allunyats. Generalment aquests tipus d'ornaments els localitzen en els enterraments formant part d'aixovars.

4-VOCABULARI

ESCLAT/ASCLA/RESQUILL. Fragment estret intencionadament d'un bloc. Generalment la seva llargada no supera el doble de l'amplada i els seus talls no són paral·lels.

INDÚSTRIA LÍTICA. Estris realitzats en pedra.

LÀMINA. Fragment estret intencionadament d'un bloc. A diferència dels esclats són fragments que la seva llargada supera el doble de l'amplada.

MICROLITISME. S'anomena a conjunts d'estris de dimensions molt petites. Generalment s'interpreta que aquests petits estris estarien emmanegats.

NUCLI. Bloc del qual se n'extreuen diferents fragments (ascles/làmines)

PEDRA TALLADA. L'obtenció dels estris que es realitza fracturant la roca.

RETOC. Configuració de la vora d'una ascla/làmina/bloc perquè tingui la forma desitjable. Per exemple configurar la vora d'una ascla d'una forma denticulada permet utilitzar l'estri per a esquinçar o serrar petits objectes.

5-BIBLIOGRAFIA

- ARAGALL,A; CLAPÉS,A & E.VERDAGUER.(1987) Eines, jaciments i formes de vida .El Paleolític. Biblioteca de classe, 20, Ed.Graó.
- BENDALA,M. (1985) La arqueología. Colección Salvat. Temas clave
- FULLOLA,J,M & J,M,GURT (1985) La prehistoria del hombre. Desde los orígenes a la escritura. Colección Salvat.Temas clave
- FULLOLA, J.Mª & M.A.PETIT. (1998) La puerta al pasado. La vida cotidiana del hombre prehistòric en la Península Ibérica. Colecció Así Vivían. Ed.Martínez Roca.
- LEAKEY,R.E. (1981) La formación de la humanidad. Ediciones del Serval.
- SANTACANA,J. (1995) L'aventura d'investigar el passat. Arqueologia. Biblioteca de classe, 75, Ed. Graó.
- VERDAGUER,E (1991) De l'home caçador a l'agricultor. El Neolític. Biblioteca de classe, 56, Ed. Graó.

6-INTERNET

[-Parc Neolític de La Draga \(Banyoles\)](#)

<http://www.museusdebanyoles.cat/Rutes/tabid/132/articleType/ArticleView/articleId/147/VISITA-AL-PARC-NEOLITIC-DE-LA-DRAGA.aspx>

[http://www.arqueolitic.com/arqueologia/parc_neolitic_de_la_draga_\(banyoles\)_cpd_24_1_19_1.html](http://www.arqueolitic.com/arqueologia/parc_neolitic_de_la_draga_(banyoles)_cpd_24_1_19_1.html)

<http://www.arqueoxarxa.cat/Activitats/Per-passar-ho-be/Visita-al-Parc-Neolitic-de-La-Draga>

<http://blogs.tv3.cat/quequicom.php?itemid=30142>

-Parc de les Mines Prehistòriques de Gavà.

<http://www.parcarqueologic.cat/cat/imgpcn/m.asp>

<http://parcarqueologic.blogspot.com.es/>

<http://blogs.tv3.cat/quequicom.php?itemid=29782>

-Arqueolític

<http://www.arqueolitic.com/arqueologia/>

<http://www.facebook.com/arqueolitic>

<http://blog.arqueolitic.com/>

<http://blogs.tv3.cat/quequicom.php?itemid=32175>

7-PROPOSTES DE TREBALL ORIENTATIVES PER AL PROFESSORAT

Les propostes que aquí presentem sovint s'hauran de treballar amb les dues maletes; paleolític, neolític.

Els materials de les maletes didàctiques són reproduccions d'objectes arqueològics que testimonien les activitats i el mode de vida de les societats de la prehistòria.

Aquests materials són una eina didàctica, visual i manipulable, útil no tant sols per il·lustrar les explicacions teòriques, sinó també com a eix vertebrador per a nombroses i variades activitats procedimentals, que ajudin a un coneixement comprensiu i actiu del que s'estudia.

1.EL TREBALL DEL TEMPS

Objectius:

Entendre el concepte de temps en prehistòria en relació al període històric i a l'actualitat. Comprendre el procés d'evolució tecnològica al llarg del temps.

PROPOSTA A

Materials:

Maleta didàctica

Cinta mètrica

Desenvolupament de l'activitat:

Utilitzar la cinta mètrica com a suport visual per a l'explicació i el treball amb el grup. Dividir proporcionalment la cinta mètrica en els espais que ocupen els blocs temporals a representar. Col·locar en cada moment l'eina que pertoqui.

PROPOSTA B

Materials:

Maleta didàctica
Full quadriculat
Llapis de colors

Desenvolupament de l'activitat:

Donar a cada alumne/a una relació entre els anys que ocupa cada període cronològic i el % que això representa en relació al total d'anys de la prehistòria i la història. Cal que el mestre doni l'equivalència d'un quadret d'un full amb el % que aquest representa. Han de calcular a partir d'aquest %, quants quadrets del full representa cada període. Pintar cada període d'un color. Durant l'explicació, només caldrà associar els materials amb els diferents colors.

PROPOSTA C

Materials:

Maleta didàctica
Calendari de graella
Llapis de colors

Desenvolupament de l'activitat:

Dividir la classe en grups de treball. Repartir un calendari a cada grup i una relació entre els anys que ocupa cada període cronològic i el % que això representa en relació al total d'anys de la prehistòria i la història. Han de calcular, a partir del %, quins dies de l'any representen cada període (en el cas de la història potser s'hauran d'utilitzar les hores i minuts dels darrers dies de l'any) i indicar-hi els fets més importants.

PROPOSTA D

Materials:

Maleta didàctica
Macarrons (3 Kg)
Pintura de colors
Cordill

Desenvolupament de l'activitat:

Calcular quants macarrons representen cada període de la prehistòria i la història, cal repartir els dos milions d'anys a partir de l'inici de la humanitat entre els dos mil macarrons. Cada conjunt de macarrons es pinta d'un color diferent i s'ajunten en un gran collaret del temps que pot penjar-se a la paret per il·lustrar visualment l'explicació dels materials de la maleta.

2. EL MURAL DE LES ACTIVITATS A LA PREHISTÒRIA

Objectius:

Aconseguir que l'alumne/a reconegui l'objecte arqueològic i identifiqui la seva funció en les activitats prehistòriques.

Observar una sèrie de canvis en l'instrumental de pobles primitius, i la seva evolució tècnica, social i econòmica.

Materials:

Maleta didàctica
Paper mural
Material per dibuixar i pintar
Fulls
Cola

Desenvolupament de l'activitat:

A partir de l'explicació dels materials, s'entrega una peça a cada persona. Aquesta ha de reconstruir a partir d'un dibuix l'escena d'ús de la peça (punta de fletxa = dibuix d'un arquer/a apuntant un cérvol).

Un cop realitzats els dibuixos s'ordenen cronològicament i s'enganxen al mural, on també es poden incloure els anys, noms dels períodes i els fets més importants.

3. ELS ESTRIS PREHISTÒRICS FONT D'INFORMACIÓ PELS ARQUEÒLEGS

Objectius:

Aconseguir que mitjançant les hipòtesis del treball arqueològic l'alumne/a reconegui l'objecte arqueològic i identifiqui la seva funcionalitat.

Conèixer el treball arqueològic i veure que les hipòtesis no són invencions.

Observar una sèrie de canvis en l'instrumental de pobles primitius, fet que reflectirà una evolució tècnica, social i econòmica, així com el control del medi que l'envoltava.

Materials:

Maleta didàctica

Fitxa de suport

Desenvolupament de l'activitat:

Després de l'observació del material de la maleta didàctica i la introducció al treball arqueològic, es repartirà a cada alumne/a un text amb el resum d'una suposada interpretació d'un jaciment arqueològic. Els materials analitzats de la maleta representen la reproducció d'objectes extrets de l'excavació d'aquest jaciment.

En el text l'alumne/a haurà de completar els espais buits amb el nom de les eines que hi ha a la maleta.

EXEMPLE DE TEXT:

Els materials que hem vist són iguals als que uns arqueòlegs han trobat a un jaciment arqueològic. A partir d'aquests materials han pogut interpretar com vivien en aquell indret fa milers d'anys...

"El jaciment que nosaltres hem excavat va ser habitat pels primers homes i dones de la prehistòria (Paleolític inferior), no hem trobat restes humanes sinó les eines que feien servir en el seu campament. Són unes eines molt rudimentàries fetes amb calcària anomenades....., també hem trobat unes destrals de sílex molt grans, els..... s'utilitzava per fer les feines més habituals. Bàsicament per recol·lectar (arrencar arrels, collir fruites, tallar herba...) i per escorxar.

L'ésser humà evoluciona al llarg del temps i al nostre jaciment també trobem present aquests canvis. Trobem una segona fase, un campament de cacera, que situaríem al paleolític superior. Són un grup més nombrós que es dedica a la caça i la recol·lecció. Sabem que caçaven per que hem trobat un tipus d'eines molt concretes com ara les..... i els..... Per a pescar. Treballaven la pell, tenim els..... per adobar i també cosien amb les d'os.

Les eines que vam trobar en una tercera fase ens indiquen que el grup ja no era únicament caçador i recol·lector sinó que ja coneixia l'agricultura i la ramaderia, és a dir que eren pagesos i pastors i estaven instal·lats en un poblat. Aquest és el moment que anomenem neolític. A partir d'ara trobem eines específiques per al treball del camp, com ara l'..... (de pedra polida). També sabem que cultivaven cereals per que hem trobat una.....que serveix per a tallar la tija. Per guardar el gra utilitzaven grans recipients fets amb argila cuita que fins aquells moment no s'havia utilitzat, a l'excavació van sortir recipients de.....

A través dels objectes del jaciment excavat hem pogut saber una mica més com vivien en aquell indret fa milers d'anys. Els objectes han estat la nostra font d'informació per endinsar-nos en el món de la prehistòria."

4. EXPLICA UNA HISTÒRIA. ELS OBJECTES TAMBÉ PARLEN.

Objectius:

Aconseguir que l'alumne/a reconegui l'objecte arqueològic i identifiqui la seva funció en les activitats prehistòriques.

Observar una sèrie de canvis en l'instrumental de pobles primitius, fet que reflectirà una evolució tècnica, social i econòmica, així com el control del medi que l'envoltava.

Materials:

Maleta didàctica.

Desenvolupament de l'activitat:

El material de la maleta s'ordena per èpoques (paleolític i neolític) i en grup de dos o tres persones han d'explicar una història que transcorre a l'època paleolítica o neolítica (poden escollir) sobre un personatge o un lloc concret utilitzant les eines com a fil conductor (en la història ha d'aparèixer el nom dels objectes).

5. ELS OBJECTES ARQUEOLÒGICS I LA SEVA FUNCÍO

Objectius:

Conèixer els estris utilitzats a la prehistòria. Aconseguir que l'alumne/a identifiqui l'objecte arqueològic i la seva funció dins les activitats prehistòriques.

Observar una sèrie de canvis en l'instrumental de pobles primitius, fet que reflectirà una evolució tècnica, social i econòmica, així com el control del medi que l'envoltava.

Materials:

Maleta didàctica

Fotocòpia del dossier de la maleta didàctica amb la definició de cada estri

Altes històric i llibres d'història

Desenvolupament de l'activitat:

Repartir les peces de la maleta, una a cada grup (de dos o tres persones). Aquests hauran d'explicar una part de la prehistòria a partir únicament de la informació que l'objecte els aportí (Funció, matèria, forma, mida, edat...). Després s'organitzarà una exposició amb les dades de cada grup, organitzant-la per etapes, explicant la prehistòria a través exclusivament dels seus objectes.

6. ELS JACIMENTS ARQUEOLÒGICS

Objectius:

Conèixer els estris utilitzats a la prehistòria. Aconseguir que l'alumne/a identifiqui l'objecte arqueològic i la seva funció dins les activitats prehistòriques.

Observar una sèrie de canvis en l'instrumental de pobles primitius, fet que reflectirà una evolució tècnica, social i econòmica, així com el control del medi que l'envoltava.

Conèixer els jaciments prehistòrics més significatius de Catalunya, Espanya o Europa.

Materials:

Maleta didàctica

Fotocòpia del dossier de la maleta didàctica amb la definició de cada estri

Atles històric i llibres d'història

Desenvolupament de l'activitat:

L'exercici consisteix en fer una exposició sobre els materials de la maleta relacionant-ho amb jaciments catalans, espanyols o europeus.

Dividir-se la feina en dos blocs paleolític o neolític; a partir de grups de quatre o cinc persones treballar un dels dos blocs. Buscar informació, primer sobre els objectes analitzats (funció, època, material...) i després situar-los en diferents jaciments.

Recollir tota la informació, i a partir d'aquesta, organitzar una exposició (amb mapes, fotografies, dibuixos, texts...) sobre jaciments prehistòrics a partir de les seves eines.

